

fennállt vagy fennálló kapcsolatokat tekinti át. Szólnak a megjelent, vonatkozó cikkek számáról, jellemző témáiról, kitérve akár a folyóiratnak az adott országbeli recepciójára is. A *Namn och Bygd* elsősorban svéd nyelvű írásokat közöl, de növekszik a más nyelveken közzétett cikkek száma is (a tanulmányok közt elsősorban az angol, a recenziók közt a német nyelvű írások aránya).

A jubileumi folyóiratszám utolsó tanulmányában STAFFAN NYSTRÖM a *Namn och Bygd* első 98 évfolyamának recenziós rovatát és témáit tekinti át (287–99). Ez idő alatt közel ezer recenziót közöltek, melyekben ezret meghaladó számú művet ismertettek. Méltató és kritikus hangvételű írásokat egyaránt találunk köztük. A rovat súlya az idők folyamán jelentősen megnőtt, az utóbbi időkben a folyóiratszámok mintegy negyedét teszi ki. A cikk érdekes adatokat közöl a recenzensekről is, akik közül a legtermékenyebbek a szerkesztők köréből kerültek ki.

3. A tanulmányok sorát az északi országok névkutatásáról és fontosabb friss szakirodalmáról beszámoló rovat követi, országonkénti áttekintést nyújtva (301–25). A folyóiratot egyébként jellemző recenziós rovat ezúttal – az évfordulós tematika miatt – hiányzik. A folyóiratszámot a megszokott járulékos technikai részek, a 2011–2012-es évfolyamok helynévmutatója (331–6), s ezúttal egy, a jubileumi alkalomra íródott vers zárja.

FARKAS TAMÁS

**STUDIA ANTHROPONYMICA SCANDINAVICA 30. (2012)
TIDSKRIFT FÖR NORDISK PERSONNAMNFORSKNING
Szerkesztők: EVA BRYLLA – KATHARINA LEIBRING
Swedish Science Press, Uppsala. 201 lap**

1. A skandináv személynévtani folyóirat 30. számában hat tanulmány és hat recenzió kapott helyet. Olvashatunk a skandináv országok névtani kutatásainak eredményeiről, a térség jelenlegi névadási szokásairól, de találunk általános névtani kérdéseket feszegető tanulmányt is, s egy magyar vonatkozású írás is olvasható benne.

2. A kötet PETER JACKSON tanulmányával indul. A szerző olyan kételemű skandináv neveket vizsgál, amelyek a *-gastiz* 'vendég, idegen' jelentésű elemet tartalmazzák (5–18). A társadalmi és ideológiai háttér fölvezetésével, elsősorban a vendégvárási és étkezési szokásokat áttekintve igyekszik feltárni, miért volt annyira elterjedt ez az elem a skandináv, illetve germán névadásban. Emellett egy norvégiai rúnaszövegben felbukkanó *Nauðigastiz* név elemzése során e névalkotó morféma indoeurópai eredetére is kitér.

THORSTEN ANDERSSON cikkének középpontjában az ósvéd *Ødhubøn* szó áll, amelyet eddig helytelenül kételemű női névnek tartottak (19–24). Valójában az ósvéd *ødhubøn* melléknévből származik, melynek jelentése 'könnyen kért, hajlandó meghallgatni az imát'. A melléknévet minden bizonnyal nőkkel és férfiakkal kapcsolatban is használták. A helytelen értelmezés is innen eredhet, ugyanis valószínűleg egy női szentire is utaltak

ezzel az elnevezéssel, de Krisztust is említették így. A nevet mindkét esetben vissza lehet vezetni az *Ødhebøn* ragadványnévre.

GULBRAND ALHAUG a születés hónapjára utaló egyénnevekkel foglalkozik (25–47). Az 1910-es norvég népszámlálási adatok alapján megállapította, hogy például a *Mai*, *Julius* és *Augusta* nevek viselői többnyire valóban az adott hónapban születtek, azok a nevek viszont, amelyek kevésbé hasonlítanak a hónap nevére (pl. *Juliane*, *Augustin*) már nem feltétlenül utalnak a születés idejére. A *Julius* és a *Julie* nevek ráadásul nemcsak a júliusban, hanem a decemberben születettek körében is gyakoriak, mivel hasonlítanak a norvég *jul* 'karácsony' szóra.

STRASZER BOGLÁRKA egy Svédországban élő, második generációs magyar csoportnak a magyar keresztnevekhez fűződő attitűdjét vizsgálja (49–70). Megfigyelése szerint sokuknak fontos a magyar név viselése, mert ezzel hangsúlyozzák magyar gyökereiket, míg mások kényelmetlennek tartják a magyar neveket, mivel azok idegennek, másnak tüntetik fel őket a svédek szemében. A cikk továbbá bepillantást nyújt a magyar keresztnevkészletbe, ennek a névkészletnek a történetébe, a névválasztás szabályaiba és a Magyarországon leggyakrabban használt nevek statisztikáiba.

IVAR UTNE a tíz éve hatályos norvég névrendeletet mutatja be (71–121). A 2003-ban bevezetett új rendelet célja a modernizálás, egyszerűsítés és a bevándorlók névkultúrájának nagyobb elismerése volt. Így például a nemek közötti egyenjogúság jegyében lehetővé tették a kötőjeles kettős családnevek felvételét, továbbá modernizálták a régies írásmódú norvég és dán családnevek írásmódját. Az egyénnevek terén nagyobb szabadságot adtak a külföldi, idegennek ható, illetve újonnan kérvényezett nevek (pl. *Tog* 'vonat', *Gudergod* 'az Isten jó', *Kolaautomat* 'Cola-automata') választásában.

THORSTEN ANDERSSON másik cikke áttekintést ad DAMARIS NÜBLING, FABIAN FAHLBUSCH és RITA HEUSSER 2012-ben megjelent, „Namen. Eine Einführung in die Onomastik” címet viselő névtani művéről (123–60). A mű végigtekinti a névtan elméleti és szaknyelvi problémáit, hiányosságait. ANDERSSON szerint a hiányosságok rendezésére egy összefüggő névtani megközelítésre lenne szükség, és ezért egy, a névválasztás és névformák tényein alapuló névadási modell felállítását javasolja.

3. A kötet második felében hat recenziót olvashatunk; kettőt norvégul, három németül, egyet pedig angolul. Három ismertetés a német családnevekkel kapcsolatos szakirodalomról szól, kettő norvég névtani kiadványokkal, köztük a 2011-ben megjelent norvég keresztnev-szótárral foglalkozik, továbbá a 21. nemzetközi uppsalai névtani konferencia kiadványáról is olvashatunk.

TÁBORI ANNA